

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 91. ÉVFOLYAMA

TARTALOM

<i>Keresztesi Béla</i> : Erdőgazdaságunk fejlesztéséről	161
<i>Bartosowszki Viktor—Várady Sándor</i> : Gyors becslés vágásterv készítéséhez ..	175
<i>Horváth Zoltán</i> : Gyökértuskó kitermelése robbantással	183
<i>Györfi János dr.</i> : A cserebogár leküzdése	185
<i>Szónyi László</i> : Bányaterek újraerdősítése	190
<i>Barabits Elemér</i> : A telekesi erdő gyorsannövő fafajai	197
<i>Kovács József</i> : A vöröstölgy nyírségi előfordulásának tanulságai	200
<i>Bencze Lajos</i> : Újabb módszerek a vadkárok megelőzésére	204
<i>Gráczol Imre</i> : Őszi fenyőmagvetés	207

Címkép: *Készül a budapesti „zöldövezet“.*

Hátlapont: *Negyven éves nyárak (P. alba var. Boleana) Lajosmizse főutcáján.*

СО Д Е Р Ж А Н И Е

<i>Бела Керестеш</i> : О развитии лесного хозяйства	161
<i>Виктор Барташовски—Шандор Варади</i> : Быстрая таксация для планирования лесозаготовок	175
<i>Золтан Хорват</i> : Корчевание пней взрывным способом	183
<i>Янош Дьерфи др.</i> : Борьба против майского жука	185
<i>Ласло Сени</i> : Облесение площадей открытых шахтов	190
<i>Элемер Барабич</i> : Быстрорастущие породы Талакашского леса	197
<i>Йожеф Ковач</i> : Выводы о встречаемости красного дуба на Ниршеге	200
<i>Лайош Бенце</i> : Новые методы предупреждений от диких зверей	204
<i>Имре Грацол</i> : Осень посадка семян хвойных пород	207

На первой странице обложки: *Готовитесь „Зелена квьльцо“ Вокруг Будапешта*

На последней странице обложки: *Топли в возрасте 40 лет на улицах г. Лайош-мизе (P. alba var. Boleana)*

SOMMAIRE

<i>B. Keresztesi</i> : Du développement de l'économie forestière	161
<i>V. Bartosowszki—S. Várady</i> : Taxation rapide au cours de la préparation des plans de coupe	175
<i>Z. Horváth</i> : Exploitation des souches par faire sauter	183
<i>Dr. J. Györfi</i> : Comment combattre le hanneton	185
<i>L. Szónyi</i> : Le reboisement des places de mines	190
<i>E. Barabits</i> : Les essences de croissance rapide de la forêt „Telekes“	197
<i>J. Kovács</i> : Les conclusions de l'existence du chêne rouge dans la région „Nyírség“ ..	200
<i>L. Bencze</i> : Nouvelles méthodes de la prévention des dégâts du gibier	204
<i>I. Gráczol</i> : Semis d'automne des conifères	207

En couverture: *La „zone verte“ autour Budapest en préparation.*

En reverse: *Peupliers âgés de 40 ans dans la rue principale de Lajosmizse.*

Erdőgazdaságunk fejlesztéséről

KERESZTESI BÉLA főigazgatóhelyettes

Az első ötéves terv időszakában az erdőgazdaságok rendszeresen teljesítették az éves tervekben megszabott mennyiségi feladataikat és megkezdték a felszabadulást megelőző erdőgazdálkodás mulasztásainak helyreállítását is. Ez lehetővé tette, hogy az ötéves terv utolsó évében, 1954-ben, a Minisztertanács célul tűzze ki az erdőgazdasági munkák minőségének gyökeres megjavítását, az erdőgazdasági termelés nagyarányú továbbfejlesztését. Az erre vonatkozóan hozott 1040/1954. M. T. sz. határozat hat évre — a két ötéves terv közötti átmeneti évre és a második ötéves terv idejére — az erdőgazdasági dolgozók feladatává tette: az erdőtelepítések és fásítások további fokozását, a csemetetermelés helyes megszervezését, az erdőápolás továbbfokozását s minőségének megjavítását, az erdők jobb feltárását, a fakitermelés és erdőfelújítás helyes szabályozását, az erdei melléktermékek fokozottabb felhasználását, az erdőgazdasági munkák gépesítésének meggyorsítását, az erdőgazdaság szakirányításának, az erdészeti oktatásnak, a tudományos munkának, valamint a szakmai propagandának megjavítását és mindezek által végeredményben nagyobb mennyiségű, jobb minőségű és olcsóbb fa, valamint egyéb erdei termék termelését a népgazdaság és a lakosság számára.

A Minisztertanács határozatát az erdőgazdasági dolgozók országosan, majd erdőgazdaságonként és erdészetenként részletesen megtárgyalták, erdőgazdaságonként elkészítették fejlesztési terveiket s a határozat megjelenése óta eltelt időben általában azoknak megfelelően végezték munkájukat. Az 1040-es határozat végrehajtásának eddigi eredményei, a fennálló hiányosságok és a hátralévő feladatok a határozat egyes fejezeteinek megfelelően az alábbiakban foglalhatók össze.

Erdőtelepítések és fásítások

Az ország fatermelést szolgáló területének növelése érdekében az 1040-es határozat az erdőtelepítések és fásítások fokozását rendelte el. Az e téren elért eredményeket és a második ötéves terv idejére előírányzott feladatokat a következő táblázat mutatja.

Időszak	Új erdőtelepítés ha-ban		Új fásítás ha-ban		Új erdőtelepítés és fásítás ha-ban	
	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan
3 éves terv 1947—49.	5 375	2 150	—	—	5 375	2 150
Első 5 éves terv						
1950—54.	51 000	10 200	52 500	10 500	103 500	20 700
1955.	7 500	7 500	21 000	21 000	28 500	28 500
Második 5 éves terv						
1956—60.	31 500	6 300	123 800	24 800	155 300	31 100

A táblázat adatai szerint az egy évre eső új erdőtelepítés és fásítás együttes területe a fejlesztés időszakában jelentősen meghaladja a korábbi évek eredményeit. Külön vizsgálva az új erdőtelepítés és új fásítás adatait kitűnik, hogy az első ötéves tervhez viszonyítva az új erdőtelepítés csökken, az új fásítás pedig igen nagymértékben növekszik. A fásítási előirányzat a lehetőségeket tartalmazza, és ezek elsősorban a legelőfásítás, a hullámtéri fásítások, utak-, vasutak mentének fásítása, az állami gazdaságok, termelészövetkezetek sorfásításai, majorjaik környékének befásítása, valamint a mezőgazdasági művelésre nem alkalmas kisebb területek befásítása terén jelentkeznek.

Az erdőgazdaságok tehát az ország fatermelésre szolgáló területének növelését elsősorban nem az üzemi erdőterületek növelésével, nem az erdőgazdaságnak a mezőgazdaság rovására történő terjeszkedésével, hanem fásítások létesítésével igyekszenek biztosítani. Új üzemi erdőket ebben az időszakban csak a birtokukban levő parlag- és kopárterületeken telepítenek.

A mennyiségi feladatok célszerű meghatározása mellett, intézkedéseket tettünk az erdőtelepítési és fásítási munka minőségének megjavítása, önköltségének csökkentése érdekében. 1955-ben felmértük az állami erdőgazdaságokban az első ötéves terv erdősítései eredményességét, értékeltük az erdősítési munka tapasztalatait. A felmérés adatai szerint az első ötéves terv időszaka alatt 1 hektár sikeres erdősítésre 2,4 hektár erdősítési munkát fordítottak s egy hektár sikeres erdősítés mintegy 9600 forintba került. Ismertté váltak azok az okok is, amelyek miatt ennyire csökkent az erdősítési munka eredményessége. Az ötéves terv utolsó éveinek tapasztalatai azt mutatták, hogy ezeket az okokat részben meg tudjuk szüntetni, részben kisebb mértékre tudjuk csökkenteni. Éppen ezért a második ötéves terv idejére célul tűztük ki, hogy országos átlagban 1 hektár sikeres erdősítést 1,6 hektárnak megfelelő erdősítési munka eredményezzen, a pótlás 60 százalékot országosan ne haladjon meg. E célkitűzés mielőbbi megvalósítása érdekében eddig a következőket tettük:

A legfontosabb nagyterületű erdőtelepítéseket és fásításokat kiemeltük az egyéb erdősítési feladatok közül. Létrehoztuk az e feladatok végrehajtásához szükséges szervezetet, fokozott mértékben gondoskodunk az előfeltételek biztosításáról. Az így kiemelt feladatok közé tartoznak a kiskunhalasi homokterületek és a hansági tőzegterületek erdősítése, valamint Budapest környékének, a Keleti-főcsatorna mentének, a Tokaj-hegyvidéknek, a Rakaca-patak völgyének, az állami gazdaságok és termelészövetkezetek majorjai környékének a fásítása.

Elrendeltük az erdőtelepítések ápolásának fokozását, s időben történő, rendszeres végrehajtását. A telepítéseket az első évben általában háromszor, a másodikban kétszer, a harmadikban egyszer ápoljuk.

Budapest, Eger és Sopron székhellyel három erdővédelmi állomást állítottunk fel, elsősorban az erdőtelepítéseket és fásításokat pusztító károsítók leküzdésére.

Az erdőtelepítések tervezésében egyre inkább támaszkodunk a termőhelyi adottságok tudományos megismerésére, a termőhelyfeltárássra. Ennek megvalósításaként például az Erdészeti Tudományos Intézet teljes egészében elkészíti a kiskunhalasi homokok termőhelyfeltárást.

Olyan körülmények között, ahol a teljesítménybérezés feltételeit nem lehet biztosítani a munka minőségének jelentős csökkenése nélkül, 1955-

től kezdve időbérben végeztetjük a csemetekiemelést és a csemetével történő erdősítést.

A szakszerűbb telepítés és ápolás céljából az erdőgazdaságok fokozott részvételét biztosítottuk a közületi fásításokban. 1955. őszétől az erdőgazdaságok — a közületi fásítóktól kapott megbízás alapján az azok részére biztosított beruházási hitel terhére — elvégzik a fásítások telepítését, ápolását, az évenként szükséges pótlásokat s a fásításokat záródásuk után kész állapotban adják át a megbízóknak.

Annak érdekében, hogy az egyes fásító minisztériumok, főhatóságok a területükön végzett fásítási munkát magukénak érezzék, azok végrehajtásával többlet törődjenek, az Országos Tervhivatalnál kezdeményezték, hogy a fásító minisztériumokat, főhatóságokat a fásítandó terület és a fásítási munka végrehajtását illetően tegye terveköttelezetté.

A tett intézkedések mellett az elmúlt két évben még nem tettünk eleget az 1040-es határozat több rendelkezésének. Nem fejeztük be — nagyrésztben az érdekelt minisztériumok és országos főhatóságok tartózkodó álláspontja miatt — a csak erdősítés és fásítás útján hasznosítható kopár és egyéb területek összeírását. Nem kezdeményeztük nemzetközi megállapodás létesítését a folyóink egész vízgyűjtőterületére kiterjedő kopárfásítás elvégzésére. Nem rendeztük teljes egészében a termelőszövetkezeti fásítások, az út- és vasútfásítás kérdését és az 1954. évi átmeneti fellendülés után helyenként visszafejlődést mutat az egyénileg dolgozó parasztok önkéntes fásítása.

Csemetetermelés és a tenyészendő fajok

Az erdőgazdaságfejlesztési határozat III. fejezete előírta a termőhelyi adottságainknak megfelelő értékes és gyorsannövő fajok tenyésztését, elegendő mennyiségű, jó minőségű és megfelelő fajájú mag, csemete és dugványanyag termelését, valamint három év alatt az erdőgazdaságonkénti csemeteönellátás megteremtését.

A tenyészendő fajok meghatározásában alapvető fontosságúnak tekintettük, hogy hazánk a középeurópai lomboserdők — elegendően és elegendően tölgyesek, bükkösök, valamint ártéri lomboserdők — övében fekszik. Ennek megfelelően állapítottuk meg az erdőgazdaságok használatában álló erdőknek tervezett fajajösszetételét, amelyet a következő táblázat mutat:

Fajajösszetétel	Tölgyek	Bükk	Cser	Akác	Nyárok	Egyéb lombos fajok	Fenyők
Jelenlegi	27,9	10,1	17,7	13,4	3,9	19,2	7,8
Távlatban tervezett	28	11	10	13	7	15	16
Második 5 éves terv végére tervezett	28	10,1	14,8	12,5	5,1	16,8	12,7

A fentiek szerint az erdőgazdaságok területén valamelyest növelni akarjuk legértékesebb őshonos fáink, a nemestölgyek és a bükk arányát, változatlanul meghagyjuk az akácot, számottevő mértékben visszaszorítjuk a csert és az egyéb lombos fák közül főállományban elsősorban a gyer-

tyánt, végül csaknem megkettőzzük a nyárok és a fenyők arányát. A gyorsan növő nemes és hazai nyárat mindenütt telepítjük, ahol a termőhely megfelel igényeiknek. A fenyők telepítését ott szorgalmazzuk, ahol erdőművelési érdekből szükséges, vagy ahol gazdasági okokból célszerű. Megállapítottuk a fásítások kívánatos fafajmegoszlását is; ez csemetével történő fásításokban 50 százalék akác, 20 százalék nyár, 15 százalék egyéb lombos és 15 százalék fenyő, suhánggal történő fásításokban pedig 40 százalék akác, 35 százalék nyár és 25 százalék egyéb lombos fafaj.

A második öt éves terv végére tervezett fafajmegoszlásnak megfelelően öt évre előre megszabtuk az erdőgazdaságok csemetetermelési kötelezettségét. Ennek a kötelezettségnek mennyiségben már eleget is tesznek az erdőgazdaságok. A termelt csemeték és suhángok fafajok szerinti összetétele azonban még nem megfelelő. Így az elmúlt gazdasági évben a szükséges 175 millió fenyőcsemetével szemben az erdőgazdaságok 270 milliót, a szükséges 350 millió lombcsemetével szemben pedig 260 milliót termeltek. A csemetetermelés mennyiségi tervteljesítése mellett fontos eredmény, hogy — a Minisztertanács előírását idő előtt teljesítve — 1956. év végére már egy kivétellel valamennyi erdőgazdaságunk önellátó lesz csemetében, sőt ezen túlmenően már azon munkálkodik, hogy az erdészetek vonatkozásában is megteremtse a csemeteönellátást. Eredmény továbbá, hogy a csemetekertek termőerejének fenntartása, illetőleg javítása érdekében minden erdőgazdaság létesített csemetekertjeiben komposzttelepet és a zöldtrágyázást is általában bevezette. A következő években a mennyiségi kívánalmak kielégítésével együtt biztosítjuk a csemetetermelés terén a helyes fafajarányt is, javítjuk a csemeték minőségét és csökkentjük önköltségét. A csemetetermelés minőségének megjavítása érdekében az elmúlt évben korszerű csemetetermelési utasítást adtunk ki, amely minden egyes fafajra nézve megadja a minőségi előírásokat. Az utasítást tankönyvvül rendszeresítettük, s minden erdészt köteleztünk, hogy továbbképzés keretében sajátítsa el az abban foglaltakat. Az önköltségcsökkentés érdekében fokozatosan gépesítjük a csemetekerti munkákat. Eddig csupán a kiemelés gépesítése terén értünk el eredményeket: országosan a csemeték 70 százalékát ma már géppel emeljük ki, és van két erdőgazdaságunk — a Hajdúsági és a Szolnokmegyei Erdőgazdaság — amelyekben a gépi csemetekiemelés már 100 százalékos. A továbbiakban a csemetekerti vetés és ápolás gépesítését növeljük.

A csemetetermelés terén elért eredményeinknek alapja volt a maggazdálkodás helyes megszervezése. Jelenleg a bükk, gyertyán, vörösfenyő és douglasfenyő kivételével nemcsak a szükséges magmennyiséget gyűjtjük be, hanem exportlehetőségekre és esetleges rossz termésre számítva, a legtöbb fafajunk magjából egy évi szükségletnek megfelelő tartalékokat is gyűjtünk és tárolunk korszerű magtárolókban. A magtermelés mennyiségi megszervezése mellett intézkedéseket tettünk a minőség megjavítása érdekében is. Állományt alkotó fafajaink magtermőállományainak kijelölése és törzskönyvezése befejezéshez közeledik. Korszerűen felszerelt üzemi magvizsgáló laboratóriumot építettünk. A legtöbb erdőgazdaságunk egyik fafajtól eltekintve a maggazdálkodás terén is önellátó. A magbegyűjtés terén azonban még nem fordítottunk elég gondot a származás kérdésére, a kijelölt magtermő állományok termését még sok helyen nem, vagy nem megfelelő módon gyűjtik be. Nem mindenütt rendezkedtek be az erdőgazdaságok az egyszerű házilagos magvizsgálatra és az ERTI. mag-

vizsgáló laboratóriumának vizsgálatait sem vették kellő mértékben igénybe.

A tett intézkedések mellett a III. fejezet rendelkezései közül ezideig még nem tettünk eleget a különleges rendeltetésű akácok telepítésére vonatkozó rendelkezésnek, az elegendes állományok létesítését pedig csak a most készülő erdőtelepítési és fásítási utasításban rendezzük.

Erdőápolás

Az erdőápolás terén a fejlesztési határozat elrendelte az elmaradt tisztításoknak és gyérítéseknek 1957. év végéig való elvégzését, az ápolóvágások további fokozását s azok minőségének gyökeres megjavítását.

Az elmaradt tisztításokat, gyérítéseket az erdőgazdaságok a Zemplén-hegységi, Mecseki, Balatonfelvidéki és Keszthelyi Erdőgazdaság kivételével 1957. végéig elvégzik, a felsorolt négy erdőgazdaságnál pedig legfeljebb egy évvel tolódhat el a munka határideje. A tisztítások és gyérítések területét az első öt éves terv alatt, valamint a fejlesztés időszakában a következő táblázat mutatja:

Időszak	Tisztítás ha-ban		Gyérítés ha-ban	
	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan
Első 5 éves terv 1950—54.	205 000	41 000	300 000*	60 000*
1955.	46 000	46 000	82 000	82 000
Második 5 éves terv 1956—60.	247 000	49 000	420 000	85 000

* = Részben becsült adatok alapján.

A táblázat adatai szerint az erdőgazdaságok mennyiségileg 1955-ben már teljesítették a határozat előírását. Időben intézkedtünk e munkák minőségének megjavítása iránt is. 1954-ben megszüntettük a tisztítási munkák minőségét hátrányosan befolyásoló, részfáért történő tisztítást. Intézkedtünk a tisztítások minősítésére vonatkozóan is. Az elmúlt évben végzett tisztítások 73 százaléka I. osztályú, 25 százaléka II. osztályú és 2 százaléka III. osztályú volt. A gyérítések tervezését, amelyet előzően elsősorban fatömegadatok alapján végeztünk, területi alapokra helyeztük. Elrendeltük a gyérítendő faállományok egész területén a kivágásra kerülő fák előzetes gondos kijelölését. Általában megvalósítottuk az érvényben lévő erdőápolási utasításnak az úgynevezett pozitív gyérítésre vonatkozó előírását; az erdőgazdaságok ma már a gyérítések során elsősorban a véghasználatig fenntartandó törzsek érdekében végzik munkájukat. Mind a tisztításnál, mind a gyérítésnél elrendeltük minta- és ellenőrzőterületek kijelölését is. Ennek a rendelkezésnek az erdőgazdaságok fele már teljes mértékben, fele pedig részben eleget tesz és csak egy erdőgazdaság van, amely csak a legutóbbi időben látott hozzá a megvalósításhoz.

Az elért eredmények mellett az erdőápolás területén azonban még számos hiányosság fordul elő. Több erdőgazdaság elmulasztja a gyérítés során kivágásra szánt fák megjelölését, gyakori a hibás elvek szerint való kijelölés, más esetben pedig a szakszerű kijelölés is használhatatlanná válik, mert a jelzés a munka végrehajtásának időpontjáig megsemmisül. Előfordul az is, hogy az előtervben hibásan, alacsony fatömegadat szerepel s

e miatt az erdőrészetnek csak egy része kerül gyéritésre. Nem fordítanak kellő gondot az állományt védő erdőszegélyek kialakítására. Ma még csak kivételképpen alkalmazzák a véghasználatig fenntartandó törzsek nyesését a nyár és fenyőállományokban. Mindezeknek a hiányosságoknak a kiküszöbölése érdekében korszerű erdőápolási utasítás kiadása s betartásának maradéktalan biztosítása szükséges. Szükséges továbbá a második ötéves terv idején fokozottabb gondot fordítani az erdőápolási munkára mind a főigazgatóságon mind az erdőgazdaságoknál.

Az erdők feltárása

Az 1040-es határozat V. fejezetében a Minisztertanács az erdőművelési és erdőhasználati munkák végrehajtásának biztosítása és a fa önköltségének csökkentése érdekében elrendelte az összes erdők feltáráshálózatának elkészítését és az évenként szükséges feltáráberendezések megvalósítása mellett 1959-ig közel 7 millió köbméter túltartott, vágásérett és vágásérettséghez közelálló olyan faállomány feltárását, amelyben eddig utak hiányában nem lehetett fakitermelést folytatni. Elrendelte továbbá a meglévő utak jó karbantartását és az erdőgazdaságoknak a szükséges magasépítményekkel való ellátását.

Az ERDŐTERV által elkészített feltárási alapterv szerint a fejlesztés időszakában a következő táblázatban feltüntetett feltárási- és magasépítkezéseket tervezzük megvalósítani:

Időszak	Erdei út- és vasútépítés km-ben				Magasépítés 1000 Ft-ban*	
	az időszak alatt összesen		egy év alatt átlagosan		az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan
	alép.	felép.	alép.	felép.		
3 éves terv						
1947—49.	61,6	44,4	24,6	18,0	400	160
Első 5 éves terv						
1950—54.	213,9	148,9	43,0	29,8	58 000	11 600
1955.	17,4	44,5	17,4	44,5	26 000	26 000
Második 5 éves terv						
1956—60.	494,9	537,9	99,0	107,6	89 000	17 800

* = Részben becsült adatok alapján.

A táblázatban feltüntetett, a fejlesztés időszakában már megépített és megépíteni tervezett utak az egyéb szükséges feltárási feladatok megoldása mellett biztosítják a mintegy 7 millió köbmétert kitevő faállomány feltárását is. A feltárt 7 millió köbméter faállomány egyharmad részét már a második ötéves terv idején kitermeljük, ezzel egyrészt tovább tudjuk nevelni azokat a középkorú, jó növekedésű állományokat, amelyeket a feltáratlan idős állományok helyett kellett volna kivágni, másrészt pedig — mivel a feltárássra kerülő állományokban az országos átlagnál (10,1 százalék) számottevően nagyobb arányt foglalnak el a bükkösök (24,5 százalék) — lehetőség nyílik a lemeziparnak bükkörönkkel való jobb ellátására.

A fejlesztési határozat megjelenése óta eltelt két évben igen számottevő összegeket fordítottunk magasépítésre. Ennek eredményeképpen az

1954—55. években a termelés szempontjából legsürgősebb magasépitmények egy részét már megvalósítottuk. Mivel azonban, magasépitési telepítési tervvel nem rendelkezünk, az első ötéves tervben és az elmúlt két évben is több rosszul telepített, túlméretezett erdőgazdasági épületet is építettünk. Ezek jelenleg kellően nem kihasználtak, vagy más szerveknek kell ezeket átadnunk. Az ERDŐTERV-vel ezért a feltárási alaptervvel összefüggő magasépitési telepítési tervet készítettünk. Az új építkezéseket ennek a tervnek megfelelően hajtjuk végre egyszerűbb, az erdőgazdaságok igényeinek jobban megfelelő kivitelben. A második ötéves tervben előirányzott összegből a fentieknek megfelelően jelentős részben kielégítjük az erdészetek lakásigényeit, elsősorban védkerületvezetői lakások építésével; megoldjuk a munkások elhelyezését és étkeztetését munkásszállások építésével, hordozható barakok, lakókocsik és tábori konyhák beszerzésével; megoldjuk a fogatgazdaságok elhelyezését elsősorban hordozható istállók beszerzésével; megoldjuk végül az erdőgazdaságok gépesítésével kapcsolatos magasépitési feladatokat.

Az erdőfeltárás területén az elmúlt két évben nem tettünk kielégítő intézkedést a meglévő utak állandó karbantartásával és helyes használatával kapcsolatban.

Fakitermelés és erdőfelújítás

A fejlesztési határozat VI. fejezete az erdőgazdasági üzemtervek elkészítését, a fakitermelési munka javítását, a felújítóvágások elterjesztését és a tarvágások korlátozását írta elő.

A tervszerű erdőgazdálkodáshoz nélkülözhetetlen üzemtervek elkészítését az állami erdőgazdaságok területére a határozat 1956. július 1-i határidővel írta elő. Minthogy azonban az Állami Erdőrendezési Intézet 1954. helyett csak 1955-ben kapta meg a szükséges létszámot, a megállapított határidőre a feladatnak csupán 89 százalékát tudta elvégezni. A hátralévő 11 százalék üzemtervezésével egy évet késik. Az eddig már elkészült üzemtervek megbízható tájékoztatást adnak a legfontosabb erdőgazdasági munkák éves tervezéséhez. Az üzemtervezés teljes befejezése után pedig pontos adatok állnak majd rendelkezésre mind a kitermelhető famennyiség, mind pedig az erdőgazdaságok előtt álló más legfontosabb feladatok vonatkozásában. Az elkészült üzemtervek végrehajtásának ellenőrzésére és az üzemtervi nyilvántartások vezetésére erdőrendezési felügyelői szervezetet hívtunk létre. Az erdőrendezési munka egységes végzésének biztosítására 1955-ben korszerű, új erdőrendezési utasítást adtunk ki, s jelenleg már annak alapján végezzük a még hátralévő üzemtervezést és a meglévő üzemtervek folyamatos megújítását.

Az 1955. évi és a második ötéves terv fakitermelési előirányzatának megállapításában — figyelembevéve az ország erdeinek fafajösszetételét és évi fatermelését — azt a célt tűztük ki, hogy bányászéldeszka; talpfa- és dongarönk kivételével a népgazdaság lombos iparifaszükségletét az eddiginél nagyobb mértékben a hazai erdőkől elégítsük ki. Az elkészült üzemtervek adatait a még nem üzemtervezett erdőkre is vonatkoztatva az évi fatermés 3 120 000 m³-re tehető. Ennek az adatnak az alapján állapítottuk meg a fejlesztés időszakára és az azt megelőző időszakokra a túlhasználat mértékét. A fentiek figyelembevételével megállapított fakitermelési előirányzatot, illetve a túlhasználat mértékét, a következő táblázat mutatja:

Időszak	Bruttó fakitermelés		Túlhasználat*
	összesen	átlagosan évenként	
	1000 m ³		%
1920—1944.	91 863	3675	17,8
3 éves terv 1947—49.	9 865	3290	5,4
Első 5 éves terv			
1950—54.	16 896	3370	8,0
1955.	3 124	3124	—
Második 5 éves terv			
1956—60.	16 310	3260	4,2

* A túlhasználat így megállapított mértékével kapcsolatban szükséges megemlíteni, hogy ez valamennyi üzemterv elkészülte után kismértékben módosulhat.

A fakitermelés végrehajtását illetően a fejlesztés eltelt időszaka alatt az erdőgazdaságok sikerrel fokozták a felszabadulás óta eltelt 10 évben az iparifakihozatal terén elért eredményeiket. Ezt, valamint a második ötéves terv előirányzatát az alábbi táblázat adatai mutatják:

Időszak	Iparifakihoza- tal %
3 éves terv 1947—49.	27,9
Első 5 éves terv	
1950—54.	36,3
1955.	36,7
Második 5 éves terv	
1956—60.	38,0

Az iparifakihozatal növelését a fejlesztés időszakában tett következő intézkedéseink segítik elő:

A Minisztertanács hozzájárulásával felhatalmaztuk az erdőgazdaságokat, hogy az éves tervekben előírt tűzifatermelés terhére fokozzák az iparifaválasztékok termelését. Új erdőhasználati utasítást készítettünk, amely azzal, hogy a választékbecslés végrehajtására részletes eljárásokat írt elő, realisabbá tette az iparifaválasztékok tervezését. Megszerveztük a kidöntött fa ipari választékokra való helyes felszabásának és a termelt választékok megfelelő minősítésének oktatását. A hossztolók bérét mintegy 35 százalékkal emeltük. Intézkedtünk az aprószerfatermelés fokozására. Felhívtuk az erdőgazdaságokat a kitermelési apadék számottevő csökkentésére a tuskóirtásos kitermelés kiszélesítése, kíméletes hajk alkalmazása, a hossztolási túlméreték kiküszöbölése és rendszeres rönkvédelem révén. Kézi hasítás, illetve faragás helyett bevezettük a fagyártmányok gépi termelését. Kezdeményeztük a Minisztertanácsnál a termelői faárak reális megállapítását, s ezzel anyagilag érdekeltté tettük az erdőgazdaságokat az iparifatermelés növelésében.

A felújítógátások elterjesztését és a tarvágások korlátozását a felújítógátásokkal kapcsolatos természetes felújítás és tarvágásokkal kapcsolatos mesterséges felújítás alábbi adatai mutatják:

Időszak	Természetes erdőfelújítás ha-ban		Mesterséges erdőfelújítás ha-ban		Term. felújít.	Mest. felújít.
	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan	az időszak alatt összesen	egy év alatt átlagosan		
3 éves terv 1947—49.	—	—	34 862	13 545	—	—
Első 5 éves terv 1950—54.	39 144	7 829	72 409	14 482	34	66
1955.	11 424	11 424	10 152	10 152	53	47
Második 5 éves terv 1956—60.	30 500	6 100	49 000	9 800	38	62

A táblázat szerint az erdőgazdaságok teljesítik a határozatnak a felújítógázások elterjesztésére vonatkozó előírását. Az 1955. évi kiemelkedő eredmény a tavalyi rendkívül bő tölgyterméssel függ össze. A természetes felújítás elterjesztésében kedvező adottságaik folytán a hegyvidéki erdőgazdaságok járnak elől. Általában túlteljesítik megszabott terveiket. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy az 1040-es minisztertanácsi határozat idevonatkozó előírásait a fejlesztési időszak végére túl lehet teljesíteni. Vannak kezdeti eredmények a sarjjal történő természetes felújítás visszaszorítása terén is: 11 erdőgazdaság már csak a fejlesztési határozat előírásának megfelelően újít fel sarjról. A második ötéves terv idején az évi vágásterület 21 százalékát természetes úton magról, 12 százalékát alátelepítéssel, s 5 százalékát természetes úton sarjról újítjuk fel. A mesterséges erdőfelújítás a második ötéves terv idején 1955-höz viszonyítva növekszik, mert ebben az időben a még meglévő mintegy 16 000 ha régi vágásterület felújítását is elvégezzük.

A VI. fejezetben foglalt rendelkezések közül a fakitermelésnél az iparifakihozatal növelésében a munkások anyagi érdekelttségét még nem teremttük meg. A természetes felújítások során az erdőgazdaságok még nem fordítanak kellő figyelmet a térbeli rend kialakítására, közelítő pászta kijelölésére és ennek következtében a fakitermelés során a megtelepült újulatban jelentős kár származik. A felújítógázások alkalmazása terén nem szánunk elég figyelmet azok növedékfokozó hatásának kiaknázására. Nem mindenütt tesznek még eleget a tarvágások korlátozott kiterjedését, égtájak szerinti elhelyezését szabályozó rendelkezéseknek. 20°-nál meredekebb hegyoldalokon és a határozat szerint is feltétlenül felújítógázást igénylő üde erdőtípusokban, pl. gyertyános-tölgyesekben és bükkösökben helyenként ma is alkalmaznak tarvágást.

Erdei mellékhasználatok

Az erdei mellékhasználatokkal kapcsolatban a határozat elrendelte korszerű gyantafeldolgozó üzem létesítését, cserszömörce ültetvények telepítését, az erdei gomba, gyümölcs és gyógynövények fokozott mértékű begyűjtését, az erdei legeltetés korlátozását, valamint az erdőben a vadgazdálkodásnak erdőgazdasági irányítás alá vonását.

Nyersgyantatermelésben az 1954. évi törzsenkénti 1,4 kg-os gyantahozamot 1955-ben 1,8 kg-ra emeltük. A korszerű gyantafeldolgozó üzem építését ez év III. negyedévében kezdjük meg Nagykanizsán.

Az erdei boksaszenítés helyett fokozatosan áttérünk a vasretortákban történő szenítésre. A tolmácsi mintájára a Zemplénhegységi Erdőgazdaság területén második falepárló építését tervezzük.

A cserzőanyag-termelés fokozása érdekében megkezdtük a cserzőmörce nagyobb arányú telepítését a Balatonfelvidéki, Vértesi, Mezőföldi és Nyugatbükki erdőgazdaságokban. 1960-ig összesen 1000 ha cserzőmörce-t létesítünk telepítéssel, illetőleg természetes cserzőmörce-települések faállomány alól való felszabadításával.

Az erdei gomba, gyümölcs és egyéb erdei termékek begyűjtésének fokozása érdekében Erdei Termékeket Feldolgozó- és Értékesítő Vállalatot szerveztünk. Ennek a vállalatnak a mai 20 millió forint körüli termelési értékét a begyűjtési lehetőségek teljes kihasználása révén 1960-ig többszörösére tervezzük emelni.

Az erdei legeltetés korlátozása érdekében 1954-ben és 1955-ben csak az erdei tisztások, rétek, középkorú vagy vágásérett alföldi rontott erdők és olyan kiritkult vágásérett erdők legeltetését engedélyeztük, amelyek nem újíthatók fel természetes úton, vagy alátelepítéssel. Ezt a rendelkezést azonban az erdőgazdaságok nem tudták teljes egészében végrehajtani. Ezekben az években átlagosan 200 ezer ha-on, tehát az állami erdőgazdaságok területének $\frac{1}{5}$ -én legeltettek. Az erdei legeltetés további korlátozása érdekében az erdőgazdaságok a legelőfásítások végrehajtásával segítik a mezőgazdaságot a legelők feljavításában. 1960-ig lényegében véve befejezzük a legelők célszerű fásítását. Szükséges, hogy ezzel egyidőben a mezőgazdasági szervek elvégezzék az egyéb legelőjavítási munkákat. Az erdei legeltetés további szükséges korlátozásának reális alapja csak így teremthető meg.

A határozat rendelkezéseinek megfelelően 1955-től kezdve az állami tulajdonban és kezelésben lévő erdők nagyvadas vadászterületein az állami erdőgazdaságok útján mi irányítjuk a vadgazdálkodást. Az erdőgazdasági irányítás ezideig még nem hozott elegendő eredményt. Szükséges ezért átfogó fejlesztési terv kidolgozása a vadgazdálkodás fejlesztésére.

Az erdőgazdasági termelés gépesítésének fokozása

A határozat VIII. fejezete az erdőgazdasági munkák nagyarányú gépesítését, valamint korszerű, jóminőségű kéziszerszámok gyártását rendelte el.

A határozat megjelenése óta jelentős erőfeszítéseket tettünk a faki-termelés gépesítésének a fokozása érdekében. Ezt, valamint további terveinket a túloldali táblázat adatai szemléltetik.

A gépek számának növekedésével nem teljesen arányos a gépesítési fck növekedése azért, mert a második ötéves tervben kétszemélyes motorfűrészek helyett könnyebb, egyszemélyeseket szerzünk be: a traktorokat és vontatókat pedig a mezőgazdaságban és erdőtelepítéseknél is használjuk s a közelítési távolság évenként változik.

A számok már az elmúlt két évben is jelentős fejlődésről tanúskodnak. Ez elsősorban azért következett be, mert a gépesítés növelését addig, amíg megfelelő tapasztalatok, kikísérletezett munkamódszerek és hozzáértő káderek nem álltak rendelkezésre, nem szorgalmaztuk minden erdő-

Időszak	Döntés és darabolás		Közéltítés	
	motorfűrészek száma	gépesítési fok %	traktorok, vontatók száma	gépesítési fok %
1952.	50	0,6	88	5,6
1953.	67	0,7	79	5,5
1954.	222	2,6	180	5,6
1955.	395	9,6	260	9,0
1956.	715	17,0	330	13,0
1957.	1000	25,0	400	25,0
1958.	1200	34,0	450	36,0
1959.	1400	44,0	500	45,0
1960.	1500	53,0	530	53,0

gazdaságban egyszerre, hanem kiemeltünk 8 erdőgazdaságot s ezeket gépesített erdőgazdaságokká szerveztük. Ezekben az erdőgazdaságokban gépállomásokat létesítettünk s megteremtettük a gépi munka műszaki előfeltételeit. A gépesítés ügyét e mellett nagyban előrevitte a progresszív bérezés bevezetése, a motorfűrész munkacsapatok országos munkaversenye. Az elért kezdeti számszerű eredmények mellett döntő fontosságú, hogy az elmúlt két évben alapvető változás következett be a gépek megszerettetésében. A munkások megismerték a gépeket, megtanultak velük dolgozni és most már mindenütt kérik az erdőgazdaságokat, több gépet szerezzenek be. A gépeknek a termelő munkába való állítása lehetővé teszi fejlettebb fakitermelési eljárások alkalmazását, a kitermelésre kerülő bruttó fatömegből a nettó fatömegnek és ezen belül az iparifakihozatalnak a növelését. A gépesítés révén tért hódít a fakitermelésben az ipari munka szervezethez. Az erdőn dolgozó parasztemberek a gépi munka során ipari ismeretekre tesznek szert és új, fejlettebb munkástípus alakul ki. A traktorok és a vontatók alkalmazása a fának az erdőből történő kiszállításánál lehetővé teszi a fogatállomány és az annak ellátását szolgáló üzemi mezőgazdaság számottevő csökkentését. Ez jelentősen kihat az erdőgazdaságok pénzügyi eredményére, 1955-ben ugyanis a kezelésünkben lévő mezőgazdaság vesztesége lényegesen nagyobb volt mint az egész erdőgazdaság vesztesége.

Az erdőtelepítési munkák gépesítését elsősorban a talajelőkészítés — ültetés — és erdősítések ápolásánál kell tovább fokozni. A közeli években megfelelő vágástörő és mélyszántó ekék alkalmazásával meg kell oldani a rontott erdők gyökerekkel benőtt vágásterületének talajelőkészítését. Mint új munkaterületre, rá kell térni a kopárfásítási és a tisztítási munkák részleges gépesítésére.

A kéziszerszámokat illetően az elmúlt két évben már elegendő mennyiségű szerszámot bocsátottunk az erdőgazdaságok rendelkezésére. A szerszámok minőségében azonban még mindig sok a kívánni való; csak a jó minőségű fejszék hazai gyártását sikerült megoldani, a kézfűrészeket import útján kell biztosítani.

A gépesítés terén a fejlesztés eltelt időszakában a gépek megfelelő kihasználását nem sikerült biztosítani. Nem tudtuk kialakítani a helyes technológiákat. Nem tudtuk megoldani a rendszeres alkatrészellátást. Nem sikerült megfelelően biztosítani a szükséges gépek tervezését és kialakítását.

Az erdőgazdaság szakirányításának, az erdészeti oktatásnak, a tudományos munkának és szakmai propagandának megjavítása

A határozat IX. fejezete előírta az erdőgazdaság irányításában a túlzott központosítás megszüntetését, az adminisztráció egyszerűsítését, az Erdőmérnöki Főiskola és az erdészeti technikumok szakosításának, tantervének és hallgatói létszámának a fejlődő erdőgazdaság és faipar szükségletének megfelelő kialakítását, a szakmai továbbképzés megszervezését, a tudományos és a szakmai propaganda megjavítását.

Az erdőgazdaság szakirányításának megjavítását nagyban elősegítette az, hogy a Földművelésügyi Minisztérium Erdészeti Főigazgatósága 1954-ben előbb önálló tervhatósági jogkört kapott, majd a Minisztertanács közvetlen irányítása alá tartozó főhatóságként Országos Erdészeti Főigazgatósággá alakult át. Az Erdészeti Főigazgatóságon a fejlesztési határozat rendelkezéseinek megfelelően még 1954-ben összevontuk az azonos feladatokat ellátó két erdőgazdasági termelési igazgatóságot. Ugyanebben az évben összevontuk az erdőgazdálkodás vitele tekintetében egységes földrajzi tájak erdőgazdaságait is, 46 erdőgazdaságból 11 megszüntetésével 35-öt alakítottunk ki. Az erdészeteknél megszüntettük a pagonyerdészi munkakört, mint közbenső szervet. Az erdőgazdaságok összevonása lehetővé tette úgynevezett erdőgazdasági felügyelők beállítását, akik minden adminisztrációs munkától felmentve, a helyszínen irányítják és ellenőrzik a tervek teljesítését. Lehetővé vált továbbá az erdészeteknek szakemberekkel való megerősítése is. Minden erdészetbe beállítottunk egy mérnököt és feladatává tettük, hogy minél kevesebb adminisztrációval foglalkozzék, minél gyakoribb ellenőrzéssel támogassa a védkerületvezető munkáját.

Az adminisztráció csökkentése érdekében egyszerűsítettük az erdőgazdasági számlakeretet, a bérelszámolási és az anyagkönyvelési rendszert, egyszerűbb és jobb statisztikai beszámoló rendszerrel léptettünk hatályba, egyszerűsítettük a negyedévi mérlegbeszámolókat, a naptári évről gazdasági évre való áttéréssel egyszerűbbé tettük a tervezés munkáját. Mindezek az intézkedések azonban kevésnek bizonyultak; az adminisztráció még mindig túlságosan nagy és részben feleslegesen vonja el a szakembereket a termelés közvetlen irányításától.

Az erdőgazdaságok állandó szakmunkás gárdáját elsősorban a tanfolyamokon kiképzett munkásokból alakítjuk ki, mindenekelőtt ezek számára biztosítunk kertet, illetményföldet, kedvezményes tűzifát és kiképzésük sokoldalúvá tétele révén biztosítjuk azt, hogy egész éven át mindig munkához jussanak az erdőgazdaságban. Jelentős kedvezményeket biztosítunk az időszaki munkások számára is. Ezidő szerint 200-nál több munkásszállás kb. 6000 férőhellyel, 26 000 munkaruha, 22 000 csizma, 19 000 esőkabát, 13 000 vattakabát, 4500 vattanadrág áll rendelkezésükre. Igen sok dolgozó vesz részt üzemi étkeztetésben és ehhez a vállalatok jelentős összeggel járulnak hozzá. Dolgozóink kedvezményes üdültetésben részesülnek.

A szakoktatás fejlesztése érdekében az Erdőmérnöki Főiskolán és technikumokon a szakosítás megszüntetését kezdeményeztük. Felmértük a mérnök- és technikus-szükségletet és a főiskolán évenként 60 hallgató, a technikumokon pedig 80 tanuló beiskolázását javasoltuk. Segítséget adtunk a főiskola helyes tantervének kialakításában; a biológiai tárgyak sérelme nélkül az erdőhasználat és gépesítés oktatásának fejlesztését kezde-

ményeztük. Az erdőmérnökképzés segítése érdekében szerveztetté tettük az Erdőmérnöki Főiskola és a Tanulmányi Erdőgazdaság kapcsolatát: a főiskola professzorait bevontuk a Tanulmányi Erdőgazdaságban folyó munkák tudományos irányításába.

A szakmai továbbképzést illetően 1955-ben az erdőrendező mérnökök és a faipari mérnökök számára megtartottuk az első továbbképző tanfolyamokat, az erdőgazdasági igazgatók és a főmérnökök számára pedig ebben az évben szervezünk tanfolyamot. Megoldottuk a kerületvezető erdészek szakmai továbbképzését is. Elsőnek a csemetetermelési utasítás szervezett oktatását rendeltük el, a későbbiekben pedig a kiadásra kerülő többi összefoglaló szakmai utasítás oktatását biztosítjuk. A szakmai továbbképzés terén jelentős támogatást ad az Országos Erdészeti Egyesület egyrészt „AZ ERDŐ” c. szakfolyóiratban közölt tanulmányokkal, másrészt előadásokkal. Az egyesület budapesti központjában a határozat megjelenése óta 59, az erdőgazdaságokban levő vidéki csoportjainál pedig 351 szakmai előadást szervezett. Az előadók általában a legnagyobb felkészültségű egyesületi tagok voltak.

A tudományos kutatás megjavítása érdekében elsősorban szorosabbra fűztük a kutatás és a gyakorlati erdőgazdálkodás kapcsolatát. E célból először kísérleti erdészeteket hoztunk létre, amelyekben a kutatóknak nemcsak a kutatásra van meg a lehetőségük, hanem elért eredményeik nagyüzemi megvalósítására is, másodsor az Erdészeti Tudományos Intézetet és az Erdőmérnöki Főiskolát bevontuk a szakmai összefoglaló utasítások elkészítésébe. Ezekbe az utasításokba mind az Erdészeti Tudományos Intézet, mind a főiskola beépíti befejezett kutatási eredményeit és a folyamatban lévők részeredményeit is. Igyekeztünk állandóan javítani az Erdészeti Tudományos Intézet tématervét is, hogy a megalapításakor javarészt erdőtelepítési kérdésekkel foglalkozó intézet fokozottabb mértékben foglalkozzék erdőművelési, erdőhasználati és műszaki kérdésekkel is. Az erdőművelési témák arányát sikerült már növelnünk, az erdőhasználati és műszaki kérdések aránya azonban ma még nem megfelelő.

A határozatnak az erdészeti propaganda munka megjavítására vonatkozó intézkedéseinek végrehajtásaként az elmúlt két évben rendszeresen elláttuk híryanaggal a sajtót és rádiót, készítettünk oktató, dokument- és híradófilmeket. Az Országos Mezőgazdasági Kiállításon népszerűsítettük a fásítási célkitűzéseket, fejlesztettük szakmai folyóirataink színvonalát. Plakátokat, brosúrákat, rölapokat adtunk ki. Nem tettünk azonban eleget annak a rendelkezésnek, amely szerint széles körben ismertetni kell a fatakarakosság és fapótlás gazdasági szükségességét és nem szorgalmaztuk az erdők fontosságának oktatását az iskolákban.

**

Az erdőgazdaságfejlesztési határozat meghozatala óta eltelt két esztendő elsősorban a határozat végrehajtásának előkészítésére használtuk fel. Számos munkaterületen azonban már az első években olyan kezdeti eredményeket értek el az erdőgazdaságok, amelyek biztositékot adnak a fejlesztési terv sikeres végrehajtására. Az eredményeket elsősorban az jellemzi, hogy kielégítő mennyiségi teljesítés mellett megjavult az erdőgazdasági munkák minősége. Javulás következett be a gazdaságosság terén is; 1955-ben lényegében veszteségmentes volt az erdőgazdálkodás, az új árak bevezetése pedig megnyitotta az utat a nyereséges gazdálkodás felé.

Az elmúlt két évben elért kezdeti eredményeknek ellenére nem lehe-
tünk elégedettek, mert munkánknak számos hiányossága is van és mert
ma már többre vagyunk képesek, mint két évvel ezelőtt.

A fejlesztési feladatok végrehajtásának további időszaka egybeesik a
második ötéves terv idejével. A második ötéves terv irányelveinek meg-
határozásához erdőgazdasági vonatkozásban a fejlesztési határozat helyes
előírásai és az erdőgazdaságok fejlesztési tervei szolgáltak alapul. A má-
sodik ötéves terv alapvető erdőgazdasági feladataival összeegyeztetett fej-
lesztési előírások így biztosítják az erdőgazdálkodás további általános fel-
lendítését, biztosítják a kitermelhető famennyiség állandó növelésének
alapját, a munkatermelékenység emelését, az önköltség csökkentését, biz-
tosítják az országnak több, jobb és olcsóbb fával való ellátását.

A Szovjetunió ötödik ötéves tervének teljesítése a fakitermelés és erdőgazdálkodás területén

A Pravda múlt hó 25-i száma közli a Szovjetunió Minisztertanácsa
Tervbizottságának jelentését az ötödik ötéves terv teljesítéséről. Ebből a
fakitermelő iparról és erdőgazdaságról az alábbiakat tudhatjuk meg:

A fakitermelő ipar az ötödik ötéves tervben tovább fejlődött. Ez a fej-
lődés azonban nem szüntette meg a fakitermelő iparnak a népgazdaság
egyre növekvő szükségleteitől korábban fennállott elmaradottságát. Az öt-
éves terv az iparifakitermelés 56 százalékos növelését irányozta elő. A
tényleges teljesítés a kolhozok kitermelése nélkül 1955-ben 197 millió köb-
métert tett ki, ami 1950. évhez viszonyítva 28 százalékos emelkedésnek
felel meg. Nem történt meg kellő mértékben a fakitermelő iparnak a terv
által előírányzott áttelepítése az erősen erdősült vidékekre, különösen az
Észak, az Ural, Nyugat-Szibéria és a Finn Karél Köztársaság területeire,
nem történt meg a fűrészüzemek kapacitásnövelése ezeken a területeken.

Jelentősen kiszélesedett a fakitermelés gépesítése. A fő fakitermelési
műveletek gépesítése 1955-ben az ipar egész területén a következő fokot
érte el: döntés 86 százalék, közelítés 74 százalék, rakodás a közbelső rako-
dókon 61 százalék, szállítás 79 százalék. Nem valósult meg kielégítő mér-
tékben a munkák komplex gépesítése. Nem volt kielégítő a gépek kihazs-
nálása sem.

A papírgyártás ötéves feladatát már 1954-ben teljesítette. A papír-
gyártás 1955-ben az 1950. évihez képest 56 százalékkal növekedett az elő-
írányzott 46 százalékkal szemben. Jelentősen emelkedett az enyvezettle-
meztermelés és a fa vegyi feldolgozása. A bútorgyártás 2,5-szeresére emel-
kedett, tervével azonban elmaradt.

A kolhozok és szovhozok területén az ötéves terv folyamán összesen
1,7 millió hektár védő erdőt telepítettek az előírányzott 2,5 millió hektár
helyett, az állami területeken tervbevett 2,5 millió hektárral szemben vi-
szont 2,9 millió hektárnyi erdőt telepítettek.